

DONADARIA NIEUWSBRIEF 24

HANGPLEKKEN VOOR OUDEREN

De kosten voor de zorg nemen toe. Voor een groot deel zijn deze kosten gerelateerd aan het groeien van het percentage ouderen ten opzichte van de totale Nederlandse bevolking. De bedragen die beschikbaar komen voor het welzijn van ouderen is evenwel slinkend. Voor iedere euro welzijnswerk voor ouderen geven we in Rotterdam meer dan 170 euro aan zorg uit. Let wel ik baseer me op cijfers uit 2005¹. Aangezien op welzijn fors bezuinigd is en gaat worden, zullen deze verhoudingen verder uit elkaar lopen. Allerlei voorzieningen, projecten gericht op ouderen dreigen te verdwijnen. Kortom op welzijn voor ouderen wordt flink bezuinigd. In de buurten is veel beleidsmatige aandacht voor woonzorgzones. Er wordt op ingezet om ouderen zolang mogelijk in eigen huis te blijven verzorgen en pas als het 'echt' niet meer gaat in verzorgingshuizen te verplegen. Deze aandacht richt zich voornamelijk op het zorg aspect en veel minder op het welzijn van ouderen. De aandacht en de financiële middelen voor het welzijnswerk zijn verschoven richting aandacht voor jongeren. Dit terwijl het algemeen bekend is dat een oudere die zich goed in zijn vel voelt, een aardige dagbesteding heeft en zich gewaardeerd en gerespecteerd voelt, minder vaak een beroep zal doen op medische zorg. Het gegeven dat de lichamelijke energie verminderd en er meer chronische 'kwaaltjes' komen, wordt minder zwaar gevoeld als de dag prettig besteed wordt en een senior zich gezien en gerespecteerd voelt.

De huidige generatie senioren onderscheidt zich van de aankomende generatie ouderen (die van de babyboomers) door een relatief laag opleidingsniveau. Zij hebben veel moeite met de veranderde regelgeving en privatisering van bedrijven. Het PGB (Persoon Gebonden Budget) maakt dat keuzes moeten worden gemaakt uit verschillende aanbieders. De indicatiestelling noopt tot alertheid op consequenties van antwoorden op vragen om hulp. "Mevrouw, heeft u een buurvrouw die af en toe een boodschap voor u kan doen en een buurman die u naar het ziekenhuis kan brengen en uw dochter gaat zeker wel met u wandelen in uw rolstoel? Ja, dan heeft u a, b en c niet nodig, want daar bent u in voorzien." Ook energieaanbieders, kabelnetaansluitingen, financiële instellingen en zorgaanbieders vragen om keuzes uit ingewikkelde alternatieven en het invullen van papierwerk en formulieren.

Waar doet men die benodigde kennis zoal op. Waar ontmoeten ouderen elkaar? In een ouderengroep van bijvoorbeeld

de ANBO of in het buurthuis of zoals vroeger kletsend met anderen in buurtwinkels. Maar die ontmoetingsplekken verdwijnen of zijn al lang weg. Ik zie bij 'mijn' AH nog wel een enkele oudere die bij de koffieautomaat blijft hangen, maar de meeste klanten haasten zich langs de schappen. Er zijn nog maar weinig 'hang'plekken voor ouderen over. Er is behoefte aan plekken waar ouderen bij elkaar kunnen komen zonder al te veel verplichtingen. En er blijven steeds minder van deze plekken over gezien het aantal buurthuizen dat verdwijnt! Veel ouderen willen de gang naar de dagopvang in de verzorgingshuizen zolang mogelijk uitstellen, bang als ze zijn om daar uiteindelijk te moeten wonen. Allochtone mannen hebben hun koffiehuizen. Een autochtone man wil niet de hele dag in een café zitten. Kerken en moskeeën zijn gelukkig nog wel open. Maar voor de witte onkerkelijke oudere vrouw blijft er weinig over. Volgens het rapport van de SPR "Witte senioren een minderheid tussen de minderheden" vinden deze generatie het vaak ook niet prettig om niet-familieleden in eigen huis te ontvangen.

Het onderzoek uitgevoerd in opdracht van Pluspunt² biedt inzicht in het soort activiteiten waar ouderen behoefte aan hebben: Laagdrempelige ontmoetingen met gelijkgestemden. Dus ja, een groep voor 'witte' senioren en groep voor Turkse of Marokkaanse ouderen. Is dat erg die segregatie? Nee, zegt Putnam³: bonding (het je als groep van gelijkgestemden organiseren) leidt juist tot bridging. Bridging zijn de groeps-overstijgende contacten of netwerken. Maar die moeten wel georganiseerd worden. Daar heb je professionals voor nodig die het bruggetje slaan, de methodieken (als bijvoorbeeld het Wave-spel) in huis hebben om daar inhoud aan te geven. Dat zijn die creatieve welzijnswerkers. Laat de zorg professionals vooral doen waar zij goed in zijn: verzorgen.

Rotterdam kent vele goede voorbeelden van creatieve vormen die zorgen dat ouderen betrokken blijven bij de maatschappij en zo hun steentje bij kunnen blijven dragen in de vorm van vrijwilligerswerk. Ze zetten graag een kopje thee voor het buurmeisje als moeder na schooltijd nog werkt, of verzorgen graag de kat van de burens. Ze zijn de oren en ogen in menige straat. "He, wie huult daar zo hard? Heb je een pleister nodig?" We gaan die zilveren kracht toch niet met het badwater weggooien?

Gerda Nijssen

2012 JAAR VAN "ACTIVE AGING"

Volgend jaar is door de Europese Commissie uitgeroepen als het "Europese jaar van Active aging". Met dit initiatief wil de EU bereiken dat er betere kansen op betaald werk komen voor het groeiende aantal ouderen in Europa. Dit gekoppeld aan betere arbeidsvoorwaarden voor senioren. Dit moet ouderen helpen om een actieve maatschappelijk rol te behouden en om gezond ouder worden bevorderen. Binnen de EU is een proces gaande van een belangrijke veroudering van de bevolking. Vanaf 2012 zal het Europese aandeel van werkende mensen krimpen, terwijl het aandeel

van 60 jaar en ouder ieder jaar zal stijgen met 2 miljoen. De druk zal het hoogst zijn in de periode van 2015 tot 2035 als de babyboom generatie met pensioen gaat.

Het Active aging jaar moet bewustzijn over de gevolgen tot stand brengen en aandacht vragen voor good practices en nog meer van belang is de aandacht bij beleidsmakers en politici die de EU wil genereren om ouderen langer vast te houden op de arbeidsmarkt. Wij zijn benieuwd naar de plannen in het Rotterdamse.

1| Bron: SPR rapport: "Witte senioren een minderheid tussen de minderheden", december 2008.

2| Pluspunt: "Verwachtingen en wensen van senioren in Rotterdam" Anneke Boer en Willy Hilverda, februari 2009

3| R. Putnam "Diversity and Community in the twenty-first century", 2007, In: Scandinavian Political Studies

OUD IN NEDERLAND

De eerste generatie migranten wordt oud in Nederland. Een deel van hen pendelt heen en weer tussen Nederland en het land van herkomst. Ze brengen echter allen een groot deel van het jaar in Nederland door. Met het ouder worden, komen er nieuwe vraagstukken in het leven zoals het omgaan met lichamelijke beperkingen, eenzaamheid, verlies en rouwverwerking. Juist in deze levensfase is kennis over voorzieningen en mogelijkheden belangrijk zodat ouderen de hulp krijgen die ze nodig hebben. Dona Daria werkt intensief aan het vormen van een brug tussen ouderen en voorzieningen onder andere in het project 55+ Migrantenvrouwen actief.

Samia Tamimy

Sociaal cultureel werker Samia Tamimy van Dona Daria ontmoet jaarlijks vele ouderen van met name Marokkaanse afkomst door heel Rotterdam. Ze ziet vooral het toenemende isolement en een gebrek aan informatie en kennis over voorzieningen.

'Kinderen hebben steeds minder tijd voor hun ouders door werk en de zorg voor hun eigen kinderen. De echtgenoten brengen een groot deel van het jaar door in Marokko. Hierdoor blijven de vrouwen achter in Nederland omdat zij bij hun kinderen willen zijn, maar krijgen van hen niet de ondersteuning en hulp die ze verwachten. Het loslaten van de verwachting dat kinderen voor hun ouders zorgen wanneer ze oud zijn is emotioneel zeer pijnlijk. Daarbij komt dat ze door gebrekkige beheersing van de Nederlandse taal en kennis over voorzieningen in de problemen komen zoals boetes van sozawe of de huisarts doordat ze niet op hun afspraak komen. Ze weten gewoon niet waar ze terecht kunnen voor hulp.'

In haar cursussen stimuleert ze de vrouwen om hun verhaal te vertellen, oefent ze met hen om voor zichzelf op te komen en verwijst ze hen door naar reguliere instellingen in de omgeving zoals Humanitas, Laurens, het ouderenwerk en de Vraagwijzer.

Ze signaleert dat steeds meer vrouwen in een isolement raken. Enerzijds door toenemende lichamelijke en psychosociale klachten, anderzijds door onjuiste informatie. Zo is er het gerucht dat er geen tolk meer ingeschakeld kan worden bij het huisartsbezoek. Een deel van de ouderen durft dan al niet meer naar de huisarts te gaan. Terwijl de mogelijkheid voor een tolk in elk geval blijft bestaan tot 1 januari 2012.

Celina do Patrocínio

Projectmanager van 55+ Migrantenvrouwen actief Celina do Patrocínio ziet deze problemen ook bij ouderen met andere culturele achtergronden, zoals Kaapverdische, Turkse, Antilliaanse, Portugese en Surinaamse ouderen. 'Je blijven ontwikkelen en je kennis vergroten blijft altijd belangrijk. We hebben al vele ouderen geleerd om op een positieve manier naar zichzelf te kijken en hebben voor diverse groepen ouderen, Turks, Kaapverdisch

en Marokkaans een plek gevonden bij reguliere zorginstellingen zodat ze dagactiviteiten kunnen volgen. Door ze mee te nemen naar voorzieningen, maar ook naar musea en de bibliotheek zien we ze opbloeien. Zelfs nu, twee jaar na het project, hebben we nog regelmatig contact met de groepen en vragen ze om cursussen en andere activiteiten van Dona Daria.'

Het project 55+ Migrantenvrouwen actief is in 2009 afgerond met een landelijke conferentie, waarvoor veel belangstelling was. Op de conferentie is de methodiek van het project gepresenteerd. Met de opgedane ervaringen uit het project hebben we goed zicht gekregen op waar nog open gaten zitten. Het project krijgt nu een vervolg in de vorm van Oud en wijs genoeg! Zo hebben we geleerd dat het gesprek tussen de oudere en zijn of haar familie over wederzijdse verwachtingen niet of nauwelijks gevoerd wordt. Dan weet je van elkaar niet waar je op kan 'rekenen' bij het afnemen van je mobiliteit. In dit project brengen we ouderen in gesprek met hun familieleden over hun toekomstwensen en -ideeën.

Oud en wijs genoeg! is gestart in oktober 2011 in samenwerking met NOOM en wordt gefinancierd door het VSB en SKANfonds.

Aisha de Jong

'HET VOELT ECHT ALS PARADIJS!'

DAGOPVANGPROJECTEN

Diverse zorginstellingen bieden naast hun aanbod van zorglocaties, zorg aan huis en gespecialiseerde zorg ook dagopvang aan. Zo zijn er in Rotterdam onder andere dagopvanglocaties van Stichting Humanitas en van Laurens Wonen Diensten Zorg. Dona Daria voert regelmatig activiteiten uit bij de diverse dagopvanglocaties. Onder andere bij Humanitas aan de Putselaan en de Bergweg, en bij Laurens locatie Dorpsveld.

In de dagopvangprojecten is er dagelijks de mogelijkheid om andere ouderen te ontmoeten, activiteiten te volgen en samen te eten. Er zijn via Laurens en Humanitas dagopvangprojecten voor autochtone Nederlanders, Marokkanen, Turken, Kaapverdianen, Afro-Surinamers, Hindoestanen en Javanen.

De inloopprojecten dragen bij aan een betere dagindeling voor de ouderen en de bezoekers kunnen geïndiceerd worden zodat ze de hulp ontvangen die ze nodig hebben. Op deze wijze kunnen ouderen tot op hoge leeftijd thuis wonen en de zorg die ze nodig hebben ontvangen via de dagopvang of via zorg aan huis.

Alzheimer en dementie zijn beperkingen waarvan met name Rotterdammers met diverse culturele achtergronden vaak nog onvoldoende van op de hoogte zijn. Ook in de dagopvangprojecten is hier aandacht voor.

Voor meer informatie over de dagopvangprojecten van Laurens en Humanitas kunt u terecht op www.laurens.nl of www.stichtinghumanitas.nl.

Op donderdag 13 oktober waren we op bezoek bij de dagopvang van Humanitas voor Marokkaanse vrouwen. Eén keer per week geeft sociaal cultureel werker Salima Assbai van Dona Daria cursussen aan deze groep. Hieronder volgt een impressie van de groep.

Deze bijeenkomst bestaat uit een gezellige groep Marokkaanse vrouwen die drie keer per week samen komt in een ruimte van Stichting Humanitas (Putselaan). De groep bestaat uit circa 15 vrouwen en twee vrijwilligsters. Met een leeftijd tussen de 45 en 65 jaar. De vrouwen laten weten dat zij zich eenzaam voelen en vaak last hebben van lichamelijke klachten. De dagopvang en de activiteiten, zoals cursussen van Dona Daria, voelen als ontspanning, even weg van alle zorgen en lekker naar buiten.

Veel van deze vrouwen vertellen dat zij kinderen hebben maar dat die ook een druk leven hebben met hun eigen gezin. De moeders raken geïsoleerd, vaak hebben deze vrouwen ook geen partner meer. Bij Humanitas hebben ze tijd voor elkaar! Radia vertelt dat ze veel leert van deze bijeenkomst, waaronder hoe ze om kan gaan met anderen. Ook wil zij heel graag Nederlands leren, zij zou graag conversatielessen willen krijgen, meerdere vrouwen knikken dat zij het daar mee eens zijn. Andere vrouwen vertellen dat zij graag willen bewegen, dat sporten hun goed doet en dat het altijd leuk is om samen te sporten. Wel hebben zij een sportleraar nodig, iemand die ze begeleidt, dit omdat er veel oude vrouwen tussen zitten, en ze bang zijn dat er iets kan gebeuren.

Er zijn vrouwen die noch kinderen noch een man hebben. Op de vraag of zij hulp van familie of een maatschappelijk werker thuis krijgen antwoorden de meeste van niet. De vrijwilligster van Humanitas kent alle vrouwen persoonlijk en probeert te helpen waar nodig. Denk aan brieven lezen, invullen en opsturen. Of een afspraak maken bij de dokter. De vrijwilligster vult ook vaak ziekenfonds brieven voor deze vrouwen in. De vrouwen hebben weleens gehoord van ouderenwerk en of mantelzorg, maar weten verder ook niet meer. Zij zouden het fijn vinden als er een gespecialiseerd iemand vanuit zo een instelling voorlichting komt geven.

Een andere vrijwilligster van de groep vertelt dat haar Nederlandse buurvrouw ook geïsoleerd is. 'Ik probeer mijn buurvrouw vaak te helpen, zo nu en dan doe ik een boodschapje voor haar, het is heel triest, haar kinderen zoeken haar niet op'. 'Als ze naar het ziekenhuis moet, ga ik mee'.

Een leuke opgewekte vrouw vertelt dat zij deze cursussen ziet als paradijs. 'Het voelt echt als paradijs! Ik kan me hier uiten, ik kan mijn ding doen, ik kan lekker kletsen met deze vrouwen, het voelt echt als ontspanning en ik kijk er elke week weer naar uit. Ik verveel me vaak, van deze bijeenkomsten leer ik, ik vergeet mijn zorgen, dit is echt een afleiding'.

De vrouwen vertellen dat ze andere dagen van de week weinig doen, er wordt echt gewacht op de bijeenkomsten. De meeste vrouwen zitten de rest van de week thuis.

Een andere vrouw vertelt dat zij zwaar depressief is met veel trieste persoonlijke omstandigheden. De ochtenden ziet zij als een uitje: 'hier kan ik mijn hart luchten, hier voel ik mij beter, de vrouwen zijn echt vriendinnen geworden het voelt vertrouwd. Ook had ik voorheen helemaal geen eetlust, doordat ik deelneem aan deze activiteiten eet ik veel beter, dat klinkt gek maar het is echt zo!'

Tijdens de bijeenkomsten nemen verschillende vrouwen wat lekkers mee van thuis, dat wordt hier gezamenlijk onder het genot van een lekkere muntthee gegeten.

Samira vertelt dat zij genoeg te doen heeft in huis, denk aan schoonmaken, opruimen, koken. 'Soms laat ik dat lekker allemaal liggen en ga ik vrolijk naar deze bijeenkomsten, want al die huiselijke taken houden nooit op!'

Loubna Al-Khattabi en Aisha de Jong

OP ZOEK NAAR DE EIGEN KWALITEIT

⑥

Inspiratie als motor

Half oktober heb ik een interview met Joke Dekker en Marleen van Zijp. Marleen werkt voor IJsselwijs als ouderadviseur en als spil voor "Even buurten". Joke Dekker is beleidsmedewerker bij de deelgemeente IJsselmonde. Centrale vraag voor dit interview is: Wie, wat draagt eraan bij dat het motortje van een oudere blijft draaien. Uitgangspunt voor het beleid is dat er geholpen wordt als er een probleem is, maar dat er vooral een beroep gedaan wordt op het sociale netwerk van de oudere zelf. Alle activiteiten die nu gesubsidieerd worden zijn daarop gericht. "Sociale netwerken vervullen een centrale rol in het deelgemeentelijk welzijnsbeleid¹." Vertaald naar interventies voor ouderen: "Hoe zorgen we dat het sociaal netwerk rondom een oudere de dagelijkse ondersteuning biedt en signalen afgeeft als

zich problemen voor doen." Onder dit uitgangspunt ligt het model van Petzold². Dit model gaat uit van 5 pijlers voor het meten van welzijn: materiele zekerheden, lichaam en geest, arbeid, prestatie en vrije tijd, waarde en zingeving en sociale netwerken. Daarbij vormen sociale netwerken een centrale rol; deze fungeren als cement van de overige pijlers. Zij worden als voorwaardelijk gezien voor het functioneren op alle levensdomeinen.

Kort door de bocht kun je stellen dat als er voldoende sociaal netwerk is, de oudere een oplossing zal vinden voor problemen op de andere levensterreinen. Dus dan zou gebrek aan materiele zekerheid, te weinig inkomen, via een sociaal netwerk opgelost dienen te worden. De persoon uit het netwerk zorgt er dan voor dat de oudere via extra bijstand zijn/haar

inkomen aanvult tot een sociaal minimum of indien er sprake is van schulden zal de schuldhulpverlening ingeschakeld worden. Dat betekent dat de interventies van de overheid erop gericht zijn om mensen op te roepen om vrijwilligerswerk te doen c.q. zich als zorgende buur op te stellen. Het welzijnswerk faciliteert die buurvrouw/ man bij het vinden van oplossingen of zorgt voor verwijzingen naar voorzieningen om te zorgen dat deze de oudere kan helpen. Door dit in groepsverband aan te beiden stimuleren zij elkaar en wisselen ze tips en trucs uit. Bovendien hoop je dat ze op deze manier waardering voor en plezier in vrijwilligerswerk ondervinden.

Een ander onderdeel van het beleid is om zelfredzaamheid te bevorderen. Hoe houden mensen, in dit geval ouderen, de regie over hun leven en blijven ze zolang mogelijk thuis wonen en zo min mogelijk afhankelijk van intensieve vormen van zorg, zoals een bejaardenhuis. Voor ouderen zijn er lichamelijk vaak kleinere of grotere gebreken, is de materiele zekerheid vrij constant, ook op het gebied van arbeid is weinig meer te halen en is er vrije tijd in overvloed. Daarop inspeland is het vooral de pijler waarden en zingeving die als motor kan functioneren. Het welzijnswerk speelt daarop in door in te zoomen op waarden die voor ouderen inspirerend zijn. Bijvoorbeeld door het ondersteunen bij het vertellen aan elkaar of neerschrijven van het levensverhaal.

Of door ontmoetingen tussen verschillende culturen te organiseren waarbij waarden centraal staan. Het spel Wave is daarbij een goed hulpmiddel. Bijvoorbeeld: Marokkaanse ouderen benoemen welke waarden voor hen belangrijk zijn. Hindoestaanse ouderen benoemen hun waarden en zo komen ze er achter dat daar over het algemeen niet zo verschil inzigt. Denk aan het uitvoeren van rituelen rondom begrafenissen. Deze verschillen in vorm maar niet in intentie en beleving van troost bij elkaar vinden en respect betonen aan de overledene.

Het ontdekken van het motortje is verrassend. Zo bleek dat Turkse ouderen, afkomstig uit het gebied Anatolie, aldaar

gewend waren om groente te verbouwen. Naarmate ze meer vrije tijd kregen, hadden ze ruimte gekregen om een moestuin te onderhouden. Lekker buiten, je bespaart geld met eigen geteelde sla, je blijft gezond omdat je in beweging bent. Dat bleek een gouden vondst en nu hebben veel Turkse ouderen een volkstuinje en komen ze daar hun Hindoestaanse buurtgenoten tegen die in Suriname ook hun eigen fruit verbouwen. Er valt nog volop te ontdekken op het gebied van motortjes; inspiratiebronnen of zingevingsvraagstukken.

Het wordt nog spannend hoe deze positieve initiatieven zich gaan ontwikkelen in het licht van de nieuwe beleidsmaatregelen. IJsselmonde gaat vanaf half 2012 gebiedsgericht op basis van bestek aanbesteden. Inzet wordt om vooral op effect te gaan sturen. Effect zou in dit verband zijn: ouderen blijven zelfredzaamheid en zolang mogelijk thuis wonen. Dit effect wordt bereikt dan door de inzet van vrijwilligers uit de directe omgeving van de oudere. Mijn vraag is dan: Hoe kan de overheid die vrijwilligers a. vinden, b. motiveren, c. faciliteren zodat ze dit werk kunnen doen, d. oplettend genoeg om signalen door te geven als het echt mis dreigt te gaan? Stelt de overheid niet teveel gewicht op de schouders van buurtgenoten of drukbezette kinderen? En wie komen er als overwinnaars uit de aanbestedingsbus? Is dat de organisatie die haar wortels heeft in het IJsselmondse of de nieuwkomer uit Noord-Holland die zegt lekker goedkoop dezelfde vraag te kunnen beantwoorden en is dat volgend jaar dan weer een volgende aanbieder?

En waar blijft de oudere die geen lieve aardige, oplettende buurvrouw of man naast zich heeft wonen en wiens kinderen ondertussen verhuisd zijn naar Noord-Holland? Wie wordt dan hun motortje?

Met dank aan de inspiratie die ik ontving van Marleen en Joke.

Gerda Nijssen

⑦

1) Zie "Welzijn of niet zijn dat is de vraag, de IJsselmondse Kadernota Welzijn", vastgesteld door de deelraad op 9 oktober 2008.

2) Petzold, H.G. (2009). Integratieve Therapie. Modelle.

DIENSTEN DONA DARIA VOOR OUDEREN

Dona Daria werkt voor diverse doelgroepen, van jong tot oud en voor diverse organisaties. We ondersteunen instellingen in het structureel inbedden van diversiteit op beleids- en uitvoeringsniveau.

We vormen daarbij een brug van groepen die niet goed op de hoogte zijn van voorzieningen en rechten die ze hebben op diensten van instellingen.

U kunt ons inschakelen voor de volgende diensten:

- in kaart brengen van ouderengroepen in de diverse deelgemeenten
- structureel inbedden van diversiteit en emancipatie op beleids- en uitvoeringsniveau
- training "Omgaan met diversiteit" op beleid- en uitvoerend niveau
- cursussen en themabijeenkomsten voor ouderen, bijvoorbeeld "Omgaan met spanningen", "Rouwverwerking", "Omgaan met lichamelijke beperkingen" en "Gezonde voeding"

We werken vraaggericht en proberen zo veel mogelijk een aanbod tot stand te brengen dat past bij de persoonlijke behoeften van uw groep of organisatie. Onze activiteiten zijn laagdrempelig en brengt ouderen met elkaar in gesprek over hun dagelijkse wensen en behoeften.

Verder zijn wij graag het motortje dat zorgt dat de kwaliteit van leven voor ouderen verbetert en weten wij de gevoelige snaar te raken waarmee ze zich geïnspireerd voelen om elkaar te ondersteunen en het leven zin te geven.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Dona Daria: info@donadaria.nl of 010 - 465 92 96

8

VOORAANKONDIGING

Expertmeeting Armoede onder ouderen

Donderdag 8 december van 9.30 tot 13.00

Noteer de datum alvast in uw agenda en hou www.donadaria.nl in de gaten voor het programma.

Voor meer informatie over de expertmeeting en het programma kunt u contact opnemen met Aisha de Jong via a.dejong@donadaria.nl of 010 - 4659296.

Gerard Scholtenstraat 129

3035 SJ Rotterdam

telefoon 010 - 465 92 96

fax 010 - 465 87 37

www.donadaria.nl

info@donadaria.nl

Uitgave van:

Dona Daria, Centrum voor Vrouwen en Emancipatie

Oktober, 2011

Redactie:

Aisha de Jong, Gerda Nijssen

Met dank aan:

Loubna Elkhatabi (student CMV Hogeschool Inholland), de vrijwilligers en vrouwen van dagopvang Humanitas Putselaan, Samia Tamimy, Celina do Patrocinio, Salima Assbai (Dona Daria), Joke Dekker en Marleen Zijp.

Deze nieuwsbrief wordt mogelijk gemaakt door Gemeente Rotterdam.

Gemeente Rotterdam

Jeugd, Onderwijs en Samenleving